1871. III. évfolyam. 245. szám. Kedd, deczember 12.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. | ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz, Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben: Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közleményért öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Thiers üzenete.

= Csak különös egy nép az a francia nép.

Apraja nagyja mind egy huron pendül. A könnyüvérüséget ugyan, miután az oly természetadta adomány, melyet legfeljebb mérsékelni lehet, de egeszen megtagadni nem, még csak megtudjuk neki bocsátani, s annyival inkább meg, mert a könnyüvérüség, ha mellé nemesebb szenvedélyek társulnak, igen sokszor idézett már elő nagy, és következményeiben fontos átalakulásokat; azonban a tenhéjászást ezt ugyan már nem vagyunk hajlandók, sem az összes francia nemzetnek, sem annak, mint köztársaságnak, jelenlegi elnökének megbocsátani.

Valóban szánalmas mosolyt csal az olvasó ajkára azon tehetetlen fenhéjázás, mely Thiers üzenetének a külföldhöz való viszonyokra vonatkozó minden sorából süt.

A mint Oroszország 1856-ban legyőzetett, szabadon és nyiltan beismerte vereségét, s kimondotta, hogy visszavonul egy időre a világesemények befolyásolásától, hogy erejét visszaszerezze.

Midőn Ausztria 1859 és 1866-ban veszteg fél lett, beismerte vereségét, s ahhoz kezdett, hogy belől javitson, már így a hogy az állapotokon.

S mit tesz Franczia ország! A szenvedett vereségekért politikai kivégzéseken keres kárpótlást, s az álszemérem, a fenhéjázás meggátolja Thierset abban, hogy az őszinteség szavaival forduljon a nemzetgyüléshez.

De nem csak fenhéjázással találkozunk Thiers ezen üzenetében, hanem következetlenséggel is. Igy Thiers Napoleon politikáját elitéli, s mintegy vérkül rójva fel annak azon törekvését, hogy Ausztriát gyengitette, s aztán Ausztriáról oly kifejezésekben beszél, melyek mindenre inkább *antatnak*, csak jóakaratra nem. Csaknem szemrehányást tesz Thiers Ausztriának a háboru alatt tanusitott semlegességéért, mint a mi lényegesen előmozditotta volna Franczia ország elbukását.

De nem csak e tekintetben, hanem hadsereg szervezése, a kereskedelmi politika tekintetében, a legvastagabb egoismust, s hihetetlen érzékenységet tüntet fel ezen üzenet s oly conservatismust, mely nem tanult, de nem is felejtett semmit.

Legfontosabb kérdés most Franczia ország nézve a belszervezkedés, aztán a végleges megalakulás s e tekintetben az üzenet nem sok vigasztalót foglal magában. Sőt az üzenetnek végső pontjai, melyek kiválólag ezzel foglalkoznak, nélkülöznek teljesen a Thiersnél megszokott világosságot és érthetőséget, s a legsajátságosb ellenmondások szövevényét képezik. „Franczia ország békét akar, és rendet“ mondja Thiers. „Ugy katonai, mint pénzügyi tekintetben reorganisalni akarja magát, s ez ugy mások mint önmaga iránti kötelessége.“

Ez mind szép és igaz lehet, azonban Thiers üzenetében nem látjuk elősorolva ezen czél elérésére alkalmas eszközöket.

Arra nézve, hogy a nemzetgyülés egy definitiv kormányt létesitsen nem ad az üzenet egyetlen szóval sem javaslatot, s Thiers egyátalán e tekintetben is hü marad eddig követett pilátusi politikájához.

Ugyanazon eljárást ismétli ez ügyben Thiers, mint a hogy, a halálra itélt communisták ügyében eljárt. Lerázta magáról a felelősséget, nem akarván beleavatkozni a kegyelmezési bizottság illetékességébe. „A végleges kormány alakitásának kérdése,“ mondja Thiers üzenetében „főleg a nemzetgyülésre tartozik, s ha a kormány e tekintetben javaslatot tenne, a nemzetgyülés jogaiba avatkoznék.“

Legélesebb ellentétre találunk az üzenet zármondataiban: „Az ország csekély kivétellel eszélyes, de a pártok nem akarnak azok lenni.“ A pártok tő fészke pedig a nemzetgyülés, melyet Thiers ugyanazon pillanatban, a midőn az országot bölcsességéért s rendszereteteért megdicséri, — egyedüli souverainnek nyilatkoztat ki.

Souverainnek nevezi Thiers ezen nemzetgyülést, melynek többsége a monarchiát akarja restaurálni, akkor, a midőn a nemzetgyülés már nem a nemzet többsége érzelmeinek és politikai meggyőződésének kifejezése többé...

A Thierskormány lejárta magát, s most, a midőn már nemcsak a határozatlanságot, hanem a politikai kivégzések folytán — a lelkiismeretlen gyávaságot is lehet annak szemére hányni, — valószinüleg elkövetkezik nem sokára Franczia országban a válság napja, a melyen három párt fog egymással Franczia ország birásáért küzdeni — u. m. maga az ország, mint köztársaság, aztán a legitimisták, s végre a chiselhursti számüzött. Thiers ur örvendhet majd azon óriási zavarnak, s azon szenvedéseknek, melyeket gyáva, s politikai gyilkosság által bennyezett politikája által előidézett.

Számoljon a történelemnek majd igazságosan itélő törvényszéke előtt.

= **A képviselőház tanügyi bizottsága** tegnapelőtt üléstartott. Az ülés az egyetemi javaslat részletes megvitatására még nem tért át, hanem az egyetemi rendezés fuelveiről érdekes eszmecserét folytatott. Schvarcz Gy. a közoktatási miniszterről azt kérdi, hogy miként értelmezi ő a tanszabadságot, mert a szónok a Thun-féle tanrendszerben megállapitott tanszabadságnak nem lehet barátja. Pauler közoktatási miniszter erre azt válaszolta, hogy tanszabadság alatt nem ért egyebet, mint elmellőzését az 1848. előtt fenálló tankényszernek.

Hoffmann Pál a tanszabadság e definitióját igen hiányosnak mondja, szónok ennek sokkal tágabb értelmezést kiván adni, nevezetesen ez alatt akarja érteni a kötelező tantárgyak és óraszámok eltörlését is. A jog és államtudományi kar sokak által czélba vett elkülönitését nem kivánja ugyan, de a vizsgálati rendszert akként kivánja szabályoztatni, hogy külön külön vizsgálatok és képesitvények szolgáljanak az administrativ és juridikai pályára készülő hallgatók részére.

Ezután a javaslat a tagok közt kiosztatott, hogy azt behatóan tanulmányozhassák.

Legközelebbi ülését a bizottság az ünnepnapok után fogja tartani.

= **A horvát ügyekben** jelenleg értekezések tartatnak, melyekben a kormány eljárásának tervezete állapittatik meg, a nehány hét mulva össze ülendő horvát országgyüléssel szemben. Bedekovich Pestre érkezett, hogy ezen tanácskozmányokban személyesen részt vegyen.

— **Azon hir**, hogy Hollán Ernő honvédelmi miniszterré, Szende Béla pedig honvédelmi miniszteri államtitkárá fogna kineveztetni és pedig még e hó folytán, a „P. Ll.“ illetékes helyről vett tudósitás alapján megczáfolja.

= **A bécsi világkiállitás** ügyében tegnapelőtt előleges értekezlet tartatott, melyen az egyes szakosztályok végrehajtó bizottságai jelöltjeire nézve történt a következő megállapodás: 1 ső osztály, Mezőgazdaság és erdészet: Divald Adolf, Harkányi Frigyes, Morócz István, gr. Szapári Gyula, Térey Pál, Wagner Károly, — elnökül Hideghéti Antal. 2-ik osztály ipar és bányaügy: Aichleitner Antal, Dosvald József, Falk Zsigmond, Posner Károly Lajos, Rózsa Lajos, Volny József, elnökül Keleti Károly. 3-ik osztály: Épitészet és mütan Lechner Lajos, Steindl Imre, — elnökül — Heiromnyi Károly, 4-ik osztály: Szépmüvészetek, régészetb. Pulszky Ferencz, Keleti Gusztáv, elnökül Ráth György. 5-ik osztály: Tudomány és tanügy: Zichy Antal, Szily Kálmán, Ney Ferencz, Szabó József, elnökül Horváth Mihály. 6-ik osztály: Kereskedelem és nemzetközi forgalom: Vecsey Sándor, Strasser Alajos, elnök Wahrman Mór. — Közöljük ezen jelöltek névsorát, ugy a mint azt a „P. Ll.“ hozta, s csak azt jegyezzük meg, hogy a jobb oldali pártszellem ugy látszik, még ezen a téren is kizárólagos szabadalmat akar biztositani magának. No de a választások még nem történtek meg.

A törvényhatóságok szervezése.

*** Nincs ugyan a politikának semmi köze a jó közigazgazgatással, mégis jól esik olvasnunk a vidéki tudósitásokban, hogy az ellenzék naponként szélesebb tért foglal el a közélet terén. Örvendünk mi ennek, mert e pártnak nemes czélja — hol müködésének tért nyer, — az általunk nem helyeselhető törvénynél s az ez általa előidézett helyzetnél jobbat teremteni.

E nemes verseny csak szép eredményeket szülhet.

De lássuk, mit csinálnak a törvényhatóságokban?

Zemplémmegye megválasztá az uj törvényhatósági bizottmányi tagokat. A választásokra vonatkozólag többfelől erős korteskedéseket ecsetelnek a jobboldal részéről; ezen dolgok igen kedvezőtlen világitásba helyezik azokat, kik befolyásukat a népre rendesen nem a köz, de magán és pártérdekek szempontjából a pressió minden nemével igyekeznek érvényesiteni. E botrányos gazdálkodás egyébiránt nemcsak Zemplénmegyében folyik.

Az uj tisztviselők megválasztása is már csak rövid idő kérdése, s képzelhetni, hogy ez irányban is megindult a korteskedés.

Nógrádmegye ellenzéke a Pulszkiféle botrány óta erősen tömörül, s talán ennek köszönhető egyedül, hogy a választások a baloldal előnyére ütöttek ki.

Veszprémmegyében szinte győzött a balpárt, a bizottsági tagok választásánál.

Hevesmegyében pedig az a csuda történt, hogy ott még a virilisek közt is többségben vannak az ellenzékiek.

Somogyban e tisztán baloldali megyében garázdálkodik a kormánypárt, csak ugy mint másutt, de azért a nép nem tágit s elveihez hiven lehetőleg az ellenzékiekből fog bizottmányi tagokat választani.

Udvarhelyszék szervezési munkálatát a belügyér nagy részben helybe hagyá. A költségvetést itt is lejebb kellett szállitani. Egyéb fontos ügy nem fordult elő.

Külföld.

= **Franczia ország.** A nemzetgyülésnek valóban megvannak a maga mamelukjai, mintha csak a magyar országgyülésből importálták volna őket. Igy a decz. 8-iki ülésben elvetették Duchatel azon inditványának, hogy a nemzetgyülés tétessék vissza Párisba, — sürgősségét, ellenben az igazságügyminiszter által benyujtott azon törvényjavaslatra nézve, hogy azon hirlapok melyek a kegyelmezési bizottságot megtámadták, vád alá helyeztessenek, mindjart minden vita nélkül kimondották a sürgősséget.

Azon büntetés pedig, a melyet a nemzetgyülés Ordinaire képviselőre szabott, valóban hallatlan. Ily merényiet a szólásszabadság ellen nem egy hamar fordult, hogy fordul elő. Ezen képviselő a kegyelmi bizottmányt — gyilkos bizottmánynak nevezte. — a mit ugyan mi sem tartunk parlamentaris kifejezésnek. És mit tett a nemzetgyülés, elitélte a képviselőt, hogy fél hóig nem kapja napidijait, s ezen itélet választókerületében az utczaszögleteken falragaszokban hirdetteti!

A várt miniszteri változásokat illetőleg az „Indep. belg.“ párisi levelezője irja, hogy azon esetben, ha Jules Simon indiványa, a kényszeroktatást illetőleg elfogadtatik, Larcy a közlekedési miniszter beadja lemondását. Igy Larcy maradása bizonyos, a mennyiben a nemzetgyülés jelen hangulata mellett a kényszeroktatás elfogadása alig remélhető.

A pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett be, hogy a bank, bankjegy forgalma 2400 millióról 3000 milliora emeltessék.

= **Spanyolországból** jelentik, hogy ott most a községi választások folynak, s ezek különös fontossággal birnak, mert ez által tétetik le alapja az uj szabadelvü községi alkotmánynak, s azonkivül, mintegy választott birósággnak fognak ezen választások eredményei tekintetni az ellenzék és a minisztérium közt. Ha a radicalisok győznek az unionisták felett, akkor a jelenlegi kormánynak meghuzták a halálharangot, még azon esetre is, ha az a cortes feloszlatását, s az uj választások elrendelését megkisérlené is. Már most is szó van a minisztériumban bekövetkezendő változásokról. — Cubába erős csapatok küldetnek, a mi épen nem bizonyitja azt, hogy a felkelés le lenne győzve.

= **Belgium,** Gróf de Theux nem miniszterelnök, hanem egyszerüen tárcza nélküli miniszter. A tulajdonképeni chef, a miniszterium lelke Jules Malou, a pénzügyminiszter. Csoda hogy a miniszteriumot a „szeplőtlen fogantatásu miniszteriumnak“ nem nevezték el, mert szigoru vallásosságra nézve ritkitja a párját.

= **Bukarest.** A fejedelem a konstantinápolyi pátriárka bejelentő iratára, igen hódolatteljes választ küldött. A fejedelem reményét fejezi ki, hogy a jó viszonyok fenfognak tartatni.

= **A walesi hg.** egészségi állapotában a nyugodtan töltött délelőtt után aggasztó jelenségek mutatkoznak.

UJDONSAGOK.

* **A holnapi városi közgyülésre** jónak látjuk ismételve felhivni a képviselők figyelmét; tárgyai lesznek: a birtokrendezési ügyben készitett jegyzőkönyv hitelesitésén kivül, tanácsi előterjesztések, ministeri leiratok tárgyalása, stb.

* **A „Tisza“** biztositó intézet irtartójához az ideiglenes választmány a következő körözvényt intézte, T. . . . urnak. A „Tisza“ biztositó intézet alapitói által f. évi nov. 26-kán tartott ertekezlettől nyert átalános meghatalmazásból kiindulva, az ideiglenes választmány első teendőjeül tüzte ki magának, hogy az alakulás alatt levő intézet élére oly nevet helyezzen, melyhez nemcsak az egész hazában köztisztelet és bizodalom van csatolva, hanem a külföld előtt is mint ilyen ismeretes.

Ily megállapodás folytán egyhangulag elhatároztatott, hogy ezen intézet ideiglenes elnökéül méltóságos gróf Dégenfeld Imre ur kéressék fel.

A megválasztott elnök f. hó 6-ról a választmány elnökéhez intézett levelében a személye iránt nyilvánitott bizodalmat megköszönve, kijelente, hogy a felhivásnak engedve, ezen intézet ideiglenes elnökségét azon időre elfogadni kész, mig a társulat alakultával a rendes elnök választása meg fog történhetni, egyszersmind kifejezést adván azon nézetének, hogy ezen intézet felállitását mind Debreczen városra, mind vidékére nézve czélszerünek tartja, kinyilatkoztatja, hogy annak létesitésén örömmel fog közreműködni.

A ideiglenes választmány nevében a midőn ezen — a társulatra nézve felette örvendetes — eseményt t. uraságodnak tudomására juttatjuk, egyszersmind felkérjük, hogy a részvények elhelyezésén továbra is erélyesen közremunkálni, s az ügynek, különösen a gazdálkodó közönséget megnyerni méltóztassék.

Felkérjük továbbá arra is, hogy mivel az aláirások az alakulás esetére kötelezők, azok az alapitók vagy részvényesek által sajátkezüleg tétessenek, ezenkivül az aláirók czime és lakhelye az aláirási ivekbe pontosan bejegyeztessék, kinyilatkoztatván, miszerint az aláirások valódiságára nézve az ivtartók jótállását követeljük.

Végre ismételve kérjük, hogy az eredményt az ideiglenes választmány elnökével minden hét végén tudatni s az aláirási ivet folyó év utolső napján visszaküldeni ne terheltessék.

Kelt Debreczenben 1871. decz. 10-kén tartott választmányi ülésből.

Komlóssy Imre, vál. elnök. Simonffy Sámuel. vál. jegyző.

* **Adakozás.** Tek. Szikszay Józsefné urhölgy Beke Antal árvái számára 5 ftot tett le szerkesztőségünkben.

* **Beke Antal** eltemettetett, s most már nyugodtan aluszsza az örök álmot az anya föld méhében . . . Azonban mint már emlitettük, hat kis koru árvája maradt vissza, minden vagyon nélkül, mi szoknak felneveltetését biztosithatná. Ha a fáradalmak által megtört apának, nem maradt is hátra vagyon vagy pénzbeli öröksége, egyet mégis hagyott ő gyermekeinek, — hagyott könyörületes lelkü, jó szivü embereket Minő sötét jövő tárult volna e gyermekek elébe az emberszeretet, nemes nyilatkozata nélkül? Minő nélkülözéseknek, minő nyomornak lettek volna kitéve az apátlan anyátlan szegény gyermekek, ha az ég el nem küldi hozzájuk a keserüségnek, a mély tájdalomnak és megpróbáltatásnak nehéz napjaiban, a jótékonyság nemes szivü angyalait, hogy letöröljék és felszáritsák a patakként omló könyeket, s vigaszt nyujtsanak, mely türhetővé, elviselhetővé tegye a fájdalmakat. Föt. Révész Bálint püspökünk nemes keblü neje inditványa folytán mindjárt a haláleset bekövetkezte után gyüjtés indittatott meg, melyben Barcsay Amália k. a. és Dr. Hegedüs Pálné nemes buzgalommal vettek részt, s több 100 forintra menő összeget szereztek össze városunk mindig áldozatkész közönségétől. Ezenkivül dr. Hegedüs Pálné urhölgy gyászruhával látta el a szegény árvákat. — A gyermekek jövőjének biztositására is megtétettek az intézkedések, több ajánlat tétetett már egyes családok részéről az apróbb gyermekeknek elfogadására. Valóban szép és nemes vonásokban mutatja fel, e család árvái pártfogolása a nemes szeretettel telt emberi kebleket, s a midőn ezt regisztráljuk, az emberiség nevében hálás köszönetet rebegünk mindazoknak, kik jótékonyságot gyakorolnak a szegény árvák iránt. Csak töröljetek, töröljétek fel a siró árvák könyeit, hiszen mindmegannyi gyöngyszem az, mely egykoron angyali kezek által koszoruba füzve, majd dicsfénynyel árasztja el homlokitokat . . . . . Az egyes adakozók neveit, miután, az hozánk be nem küldetett, nem közölhetjük.

* **Gróf Bethlen-Miko Roza**, a nőegylet elnöke ezennel tudatja a közönséggel, hogy a szinházi páholy és zartszékbérlők január 10-ig jelentkezzenek a szinházi pénztárnoknál, hogy a nőegyleti bálra megtartják-e helyeiket, vagy nem, mert azontul másoknak fognak kiadatni.

* **Ilymen. Sassy Frigyes** m. kir. honvéd főhadnagy, s az aradi második honvéddandár segédtisztje, ma esküdött örök házassági hűséget Egri — **Dobray Anna** urhölggyel, Dobray József ismert debreczeni ügyvéd kellemekben és erényekben gazdag leányával. Az uj pár már ma útnak indult Arad felé. Legyenek oly boldogok, mint azt két egymásért dobogó szív megérdemli.

* **A kereskedő ifjak** bálbizottsága elnökségével Szathmáry Mihály a Bazár tulajdonosa tiszteltetett meg, kinek vezetése alatt a kereskedők bálja már tavaj oly fenyesen sikerült. Igen helyeseljük e választást.

* **Blahánéasszony lova** — szalad, — csak le ne essék róla valahogy. Csakugyan kinötte magát a kis debreczeni csalogány, oly művészi nagysággá, hogy az „Ország Világ“ dec. 10-iki száma, megtehetősen talált arczképét, s életrajzát közli. Ebből érdekesnek tartunk közleni annyit, hogy a hütlen művésznő Rimaszombatban 1850-ben januárban született, igy tehát még csak 21 éves. Az életrajz iró, határozottan ki mondja, hogy B né született művésznő, a mivel ugyan semmi ujat nem mondott.

* **A városi főkapitány** a következő felhivást bocsátotta ki, melyet a jótékony czél érdekéből egész terjedelmében közlünk; igy hangzik: „Az orsovai iparostársulat kórházi igazgatósága, egyfelől azon indokból, mert Orsova körül kórház nagy téaren nem létezik, másfelől azon emberbaráti szeretettől vezéreltetetve, hogy a Dunafejedelemségekből s Törökországból betegen jövő szegény sorsu iparosokat kellő segélyben s ápolásban részesithesse, egy oly iparoskórház épitését, — melyben a beteg iparosok minden nemzetiségi s vallásfelekezeti különbség nélkül felvétethessenek s ápolthassanak, — elhatározván, miután ez üdvös czélját a kegyes jótevőknek s közelebbről az iparostestületeknek segélyezésével leend képes valósitani: a m. k. belügyérssg leirata s az emlitett igazgatóságnak a városi hatósághoz intézet megkeresvénye folytán, a városban levő czéhek s iparostársulatok ezennel felhivatnak, hogy a czélba vett jótékony intézet létesitését kegyes adományaikkal elősegélni s ajánlataikat és illető helyre leendő küldhetés végett a kapitányi hivatalhoz még e folyó év végig eljuttatni szieskedjenek. Kelt Debreczenben, 1871. decz. 8. Simonffy Imre, főkapitány.

* **Hamis ezüsthatosok** jöttek városunkban forgalomba, nehány darabot ma egyik boltban letartottak; ez álpénzek annyira hasonlitanak az eredetiekhez, hogy a szemet könnyen

---

TÁRCZA.

A VILÁGTALAN LEÁNYA vagy CONCINO CONCINI.

— Franczia regény —

GONZALES EMANUELTÖL.

(Folytatás.)

Második rész.

— Asszonyom, — szólt — egyikünk sem kiván a királynőnek kegyencznőjétől alamizsnát elfogadni, sem becsületünket áruba bocsátani. Mi csak egy urat ismerünk, és ez a fiatal király, a nagy Henriknek trónörököse. Ha azonban kegyednek férje hajlandó lenne Olaszországba visszavonulni, akkor meghagyjuk neki roppant kincseit, melyet összerabolt s az általános béke és jólét tekintetbevételével elfogadjuk ajánlatát. De jót áll-e arról, hogy Concini visszavonul?

— Talán! — válaszolt az őrgrófné.

Ép e pillanatban rettentő lárma hangzott föl a Louvre-n kivül. A bál meglőn zavarva. Az udvaroncok zavarodva futkostak szanaszét, nehány delnő pedig rémülten futott be a kabinetbe, hol a pásztorok voltak. Az őrgrófnő fölhasználta a kedvező pillanatot s eltünt, mielőtt Epernon herczegnek eszébe jutott volna, őt visszatartani.

Mayenne herczeg gyorsan fölszakita egy ablakszárnyat s látá, hogy a viárkokon kivül tömérdek rongyos csőcselék hullámzott fáklyákat lobogtatva, mintha megakarták volna gyujtani a palotát. E féktelenkedő nép a palotából távozó fogatokat bántalmazni, kővel és sárral hajigálni kezdték.

A palotában nagy rémültség volt.

E zaj közepette azonban tisztán lehete hallani.

— Éljen Condé herczeg! Hadd lássuk őt! Az erkélyre! az erkélyre!

A királynő e kiabálást hallva, halálsápadt lett.

Végre Condé herczeg engedett a nép kiáltásainak s megjelent az erkélyen.

A királynő hivei közül csak Bassompierre lopózkodott az erkélyre s épen a herczeg közvetlen szomszédságában elkiáltá magát:

— Éljen a királynő! Éljen a király!

E fölkiáltásra vészjósló, fenyegető csend következett. Egyetlen hang nem kiálta föl Bassompierre szavai után.

Medicis Mária az őrgrófnőhöz fordult s keserü gunynyal mutatott a herczeg felé:

— Ime ott van a francziák királya! De az ő országa nem fog sokáig tartani!

Aztán magához hivatta Bassompierret s megparancsolta neki, hogy a Louvre kapuit zárassa be, s a gárdát szólitsa fegyverre.

E pillanatban a hullámzó tömegen két kocsi törekedett áthatolni. Az egyik gazdagon aranyozott jármü volt s ezt sárral és kövekkel górták meg, mig a másik IV. Henrik korabeli, egyszerü bőrernyővel, föltartóztatás nélkül, s bántatlanul haladt tovább.

A szép, parádés kocsit végre feltartóztatták s a csőcselék egy halálsápadt főpapot rántott le az ülésből, violaszin öltönyét nem nagy tisztelettben tartva.

— Te is a Concini czinkosa vagy, — kiálta egy a tömegből, — a papot karon ragadva.

— Te is az olaszok közül való vagy! — riadt rá egy másik, arczához közel tartva a fáklyát.

— Én a király pártjához tartozom, — válaszolt merészen a puspök és soha sem fogok kezet a lázadókkal.

— Helyesen, — kiálta a másik egyszerü kocsiból egy szürke szakállu vézna férfi. — Nem jönne ön át az én kocsimba? — tevé utána. — Bármily ócska jármü is ez, mégis erősebb az önénél, mert ebben háboritlanul távozhatik a Louvreből.

— Elfogadom meghivását Sully ur, ha ugyan porkolábjaim ebben meg nem akadályoznak.

Az agg férfi leszálltot az ócska kocsiból s utat csinált magának a tömegben, s a püspököt kézen fogva vezette kocsijához s háboritlanul folytatta tovább utját. A nép IV. Henrik e régi hü embere irant kiváló tiszteletet tanusitott mindenkor.

Condé herczeg csakhamar visszavonult az erkélyről. Midőn a nagy lépcsőzeten lefelé haladt két férfival találkozott, kik őt tiszteletteljesen üdvözölték. Az elsőnek könnyeden bólinta fejével. Ez violaszin kabátot viselt. Halvány ajkáról, világos és majd behizelgő, majd fenyegető szeméről a luconi püspökre lehete benne ismerni, amaz ügyes államférfira, ki később a történelemben mint Richelieu bibornok oly nevezetes névre tett szert. A másodiknak a herczeg barátságosan szoritá meg kezét.

— Isten tartsa meg önt számunkra még sokáig, Sully ur! Ha e palotának asszonya önt több izben meghivta volna a Louvreba, most mi nem lennénk itt, a hol vagyunk.

— Mi mindnyájan engedelmességgel tartozunk a királynőnek, herczeg, — válaszolt Sully herczeg, — és én örülök, hogy királyom elhunytával az első valék, ki az engedelmességről tanuságot tettem. — A többinek nincs egyéb teendője, mint engem utánozni.

Condé herczeg redőbe vonta homlokát s fagyosan üdvözölve Sullyt, lefelé sietett a lépcsőkön.

Az ajtóőr a két ujonan érkezettet ama terembe vezette, hol Medicis Mária volt.

(Fogy. következik.)

csalódásba hozhatják, de arról legjobban felismerhetők, hogy kevés erővel hamar kétfelé törhetők.

* **Vásárra járni szokott** iparosainkat és kereskedőinket érdekelni fogja városi hatóságunk azon közelébb kiadott értesitése, hogy a Nyir-Bátorban decz. 6-áról a kedvezőtlen idő miatt elhalasztott országos vásár folyó hó 21-ikén tartatik meg.

* **Irodalmi hir.** Balog Ferencz ref. főiskolai tanár „Egyháztörténete“ sajtó alatt van a városi nyomdában, e müvet a derék tanár tanitványai számára készitette kézikönyvül.

* **Debreczennek** — mint a „Zenészeti Lapok“-ban olvassuk, — állandó dalcsarnoka lesz, s igy városunkat illeti az elismerés, hogy az eszmének gyakorlati szükségét érzi, s első valósitja meg. E czélra már — állitólag — egy bizottság is neveztetett ki, melynek Pekár Imre tagja, s remélhető, hogy a dalcsarnok épen oly szép, mint a mily gyakorlati lesz. Óhaltjuk mi is, hogy az eszme mielőbb megtestesüljön.

* **A szabadságolt állományu** tiszti képezde egy növendéke panaszlevelet intéz hozzánk, a tanfolyamra érkezett honvédek elszállásolása ügyében.— E levél szerint a kimutatott szállások legnagyobb része olyan, hogy azt még csak lakhatónak sem lehet nevezni. Sok helyütt a miveltebb osztályhoz tartozó tisztjelölt egy mühelybe van összecsapva a háziakkal, hol vagy gubát szőnek, fonnak, vagy más egyéb oly mesterséget folytatnak, mely a tüdőre ártalmas anyagrészeket kever a lég közé. Ez még nem minden; vannak olyan szállások, hol az ablakfák mellett a havat behajtja a szél, a falak viztől csurognak, s csak a csodák közé tartozik, ha az ilyesmihez nem szokott tisztjelölt halálos beteggé nem lesz. — Az, ki nekünk e sorokat irta, már nehány napja betegen fekszik. Ajánljuk ez ügyet azok figyelmébe, a kiket mint hatósági közegeket illet.

Országgyülési tudósitás.

A képv.-ház ülése decz. 10.

Elnök: Perczel Béla.

Kormány részéről jelen vannak: Lónyay gr. Tisza, Kerkapoly, Pejacsevics gr.

Babes Vincze: A közoktatási miniszterhez interpellatiót intéz, szándékozik-e a kormány s ha igen, mi módon szándékozik az erdélyi részek tulnyomó népességének a román nemzeti nyelvet a kolozsvári egyetemnél igénybe venni?

Ezután a belügyminiszterium költségvetésének tárgyalása folytattatik.

A rendkivüli szükséglet hátralevő czimei a pénzügyi bizottság véleménye szerint fogadtatnak el. Az egészségügyi tanács költségei a pénzügyi bizottság jelentése értelmében a rendkivüli szükségletbe helyeztetnek át. Szintugy elfogadtatik a rendkivüli fedezet is.

A ház a központi igazgatás valamennyi tételét az előirányzat szerint elfogadja.

Szintugy elfogadtattak a következő czimek: 2. központi állampénztár 65,437 frt; 3. pénzügyi igazgatóságok és számvevő osztályok 1.399,724 frt; 4. állampénztár Zágrábban 14,713 ft; 5. pénzügyi felügyelőségek Horvát-Szlavonországban 16,346 forint; 7. adóhivatalok 1.658,145 frt; 8. pénzügyi, illetőleg adó- és vám őrség 2.589,695 frt; 9. jogügyi igazgatóságok 15,450 frt.

A 10-ik czim pénzügyi törvényszékek Horvát-Szlavonországban vita nélkül elfogadtatik és az előirányzott 7200 frt megszavaztatik.

A 11-dik czimnél (állandó kataster) az egész előirányzott összeg 635,000 frt elfogadtatik.

Péchy inditványozza, hogy a selmeczbányai akadémia a közoktatásügyér kezelése alá helyeztessék; különben a kisebbségi véleményre szavaz.

A ház elfogadja a pénzügyi bizottság véleményét és megszavazza a 12-ik czimet (selmeczbányai bányász- és erdészakadémia) 115,071 forinttal.

Ülés vége 3 órakor.

A képviselőház ülése decz. 11-én.

Elnök Somssich Pál.

A kormány részéről: Lónyay gr. Kerkapoly, Szlávy, Pauler.

Helfy a közoktatásügyértől kérdi: szándékozik-e a bécsi keleti akademia mintájára egy keleti nyelvek tanitásával foglalkozó intézet felállitásának szervezése iránt javaslatot benyujtani?

Ezután a pénzügyminiszterium költségvetésének tárgyalása folytattatik.

Kerkapoly Horn Ede tegnapi észrevételére válaszol.

Zsedényi Ede: Nem fogadja el Kerkapoly azon mentséget, hogy a kormánynak nincs ideje; a kormánynak a törvény megtartásában jó példával kellene előrehaladni (Helyeslés balról).

Kerkapoly Károly pénzügyminiszter félremagyarázott szavait igazitja helyre.

Simonyi Ernő: A vámjövedelmet csekélynek tartja, s azt a külföldi vámjövedelmekkel összehasonlitva, azon meggyőződésre jut, hogy itt nagyszerü visszaélés történik. A kezelés megjavitása után innét nagyobb jövedelmet remél.

Az ülés további folyamáról csak holnapi számunkban szólhatunk, miután terünk ma azt nem engedi.

Délutáni posta.

— Zágráb, decz. 11. A báni krisis még nincs eldöntve. Pejacsevich jelöltsége a lonskopoljeféle előzmények miatt itten viszszatetszésre talál s egyértelmü az országgyülés közeli feloszlásával.

— Róma, decz. 11. A kamara f. hó 15-étől jan. 12-ig szünetel. A miniszteriumban még folyvást tart a nézetkülönbség a vallási társulatokra vonatkozó tvjavaslat fölött. — A pápa karácson előtt még egy consistoriumot tart. —

A „Debreczen“ eredeti

MAGÁNTÁVIRATAI.

= **Pest, decz. 12. Hirlik, hogy a holnapi hivatalos lap hozandja a törvényszéki kinevezéseket, hir szerint debreczeni törvényszék tagjaiul neveztettek: Mészáros Jozsef, Szabó Imre, Ferenczy Alajos, Balog Imre, Szücs István, Becske Antal, Tóby István, nyolczadik bizonytalan.**

KÖZGAZDASÁG.

— A mai heti vásár meglehetősen népes volt; az árakat holnap közölni fogjuk.

Időjárásunk egészen télies.

Távirati tudósitás

a bécsi tőzsdéről nov. 12-ről.

Arany . 5 frt 53 kr. — Ezüst . . 117 frt, 80 k.

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: **OLÁH KÁROLY.**

HIRDETÉSEK.

„KRONOS“

nyugdij- és életbiztositó társulat PESTEN,

Alaptőke:

két millió forint oszt. ért.

Iroda: Váczi utcza a „Vastuskóhoz“ I. emelet.

☞ A kik vezér-, fő-, vagy kerületi ügynökséget kivánnak vállalni, forduljanak ebbeli ajánlataikkal egyenesen az igazgatósághoz Pesten. ☜

Van szerencsénk ezennel a nagyérd. közönség tudomására hozni, hogy a magas magy. kir. kereskedelmi miniszterium f. 1871. évi nov. 18-ról keltezett 11,299. számu engedélye alapján a

„KRONOS“ nyugdij- és életbiztositó-társulat Pesten

üzleti tevékenységet a mai nappal megkezdette.

Dijszabályaink megállapitásánál kiterjeszkedtünk az életbiztositás terén eddigelé felmerült minden biztositási módozatra s alig létezik a gyakorlat terén üdvösnek bizonyult biztositási kombinatió, melyet a legkedvezőbb feltételek mellett ne teljesithetnénk. — A biztositási módozatok sokszerüsége s a lehető legjutányosabbra szabott dijtételek mellett a dijak befizetését illetőleg mindennemü kedvezményekben részesitjük a biztositót és

két millio forint alaptőkénkkel

megkivántató biztositékot nyujtunk elvállalandó kötelezettségeink teljesitése iránt.

Pest, 1871. november 15.

513 5–6

Az igazgatóság.

Vizsgáljátok s tartsátok meg a jót.

Számtalan esetben jónak bizonyult s orvosi tekintélyek és magánosok tanusitványai által kitüntetett gyógyszerek.

Dr. Miller móhnövény-nedve.

Leghathatósb szer köhögés, mellhurut, nátha, nyálkasság, rekedtség, kezdődő tüdővész, továbbá gyermekek szamárhurutja ellen; ezer meg ezer esetben bebizonyulva.

Egy üvegtégely ára pecsét és használati utasitással 3 nyelven 51 kr.

Hála- és elismerő irat.

Kellemes kötelességem dr. Miller urnak jeles „móhnövény-nedvéért“ hálás köszönetemet ezennel nyilvánosan kimondani. Én ezen nedvet magam- és családomnál erős meghülésknél meglepő sikerrel használtam. Bukurest, október 8-án 1870. **Bibesco N.** ezredes.

☞ Dr. Miller óvbalzsama görcsök ellen. ☜

Törvényes vegytani elemzés szerint 1868 april 8-áról a növényország leghasznosabb nemeiből leg szorgalmatosabban készitve, erősitő és ütető natásánál fogva messzire kitünőleg ismerve a gyomor és vegbél nyálkassága, emésztéshiány, gyomorgyengeség, görcsös gyomorbaj, vérhas, pufadás és kolikafájdalmak ellen.

Ezenkivül leghathatósb és legerősebb szer hosszas s kimeritő betegségek után.

Eredeti, horgonykupakkal, pecsét és használati u asitástal 3 nyelven ellátott üveg ára 1 frt 50 kr. Egy kisebb üveg 80 kr.

Beküldetett.

Önnek jeles óvbalzsama következtében több éves gyomorbajom, mely már annyira megrosszabult, hogy semmiféle ételt sem valék képes elvezni es megemészteni, láthatólag javult, ugy hogy biztosan remélem, miszerint elveszettnek hitt egészségemet vissza fogom nyerni. 444 1—28

Sziveskedjék ön postafordultával még 6 üveget küldeni nekem e balzsamból.

Legörömest bb ragadok meg minden alkalmat, hogy a Miller-féle óvbalzsamot melegen ajánljam.

Fogadja ön ezennel mélyen érzett hálaját lekötelezette

Karácsoni Károly,

cs. kir. osztr. sóbánya igazgató s az oláhországi technikai sóbánya-kar elnökének.

Debreczenben kapható egyedül **Stenczinger Károlynál** ugy szinte Aradon W. S. Prinner F. Stribei, Tomri és Freiberger. Kassán Wandratsek G. Nagy Várad Jánky A, Mohács Kösgel Antal Eger Schuttag György, Nagy Kanizsa Nendvich J. Pest Török J. gym. Pancsova Ivánovits BJ., Györ Dasenberg J: Zsombor Wendinger A F. Szeged Talmayer A. Poson Kiss gyógyszerz, és Szekes-fehérvár Legman A. Temesvár Quiring A. gyógyszerész Esseg Czurda R. gyógysz. Ujfaluban Karakas Imre, P.-Ladányban Mogyoróssy Lajos uraknál. 444 14—22

Eladó széna.

1. Egy 10 öles kazal anyaszéna.
2. Egy 6 öles kazal sarju.
3. Egy 10 öles kazal erdei széna.

N.-hatvanutcza 1445. sz.

533 3—3 **Fáy Árpád.**

Széna eladás.

5 boglya anyaszéna s 1 boglya rozs szalma eladó a csereszélben. — Azok, kik a helyszinén étetik meg, jutányosabb árban részesittetnek.

Értekezhetni Debreczenben

Boross Sándorral,
tőpiacz Vecsey-féle ház.
532 3—3

Orvosi pályázat.

Sámson községe, közgyülési határozat alapján, egy orvosi állomásra pályázatot nyit.

Megállapitott évi járuléka az alkalmazásba helyezendő orvosnak ez:

1-ső Készpénz évenként a községtől 500 frt.

2-szor. Az illető egyesektől

nappali látogatásért 20 kr.

Éjjeli látogatásért 40 „

Halottak viszgálatáért 20 „

A pályázni óhajtók oda hivatnak fel; miszerint folyamodványaikat, okmányaikkal felszerelve, akár személyesen, akár posta utján bérmentve a község előljárósághoz f. évi decz. hó 28-ig elmaradhatatlanul mutassák be.

Sámson község előljárói:

Biró Sándor, főbiró. **Kiss József,** jegyző.
528 3—6

180. ARJEGYZÉK

az „ISTVÁN“ gőzmalom gyártmányairól.

(Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett o. é.-ben, kötelezettség nélkül.)

Ingyen zsákkal.

	frt. kr.
A. Asztali dara nagy szemü	16 60
B. Ugyanaz apró szemü	16 60
C. Dara középszerü	15 60
O. Királyliszt	16 20
1. Lágliszt	15 60
2. Montliszt	15 —
3. Zsemlyeliszt különös	14 60
4. „ „	14 20
5. Fehér kenyérliszt I. rendü	13 40
6 Ugyanaz II. rendü	11 80
7. Barna kenyérliszt I. rendü	10 80
8. Barna „ II. „	9 60
9. Lábliszt I. rendü zsákkal	7 —
„ Lábliszt I. „ zsáknélkül	6 60
10 „ II. „ zsáknélkül	3 40
11 Buzakorpa zsákkal	2 60
„ „ zsáknélkül	2 20
Rozsliszt I. rendü	9 80
Rozsliszt II. rendü	9 —
„ „ III. „	7 20
Rozskorpa zsákkal	2 80
„ „ zsáknélkül	2 40
00 Árpakása	19 —
0. Árpakása	17 —
1. Árpakása	13 —
2. Árpakasa	11 —
3. Árpakása	10 —
5. Árpadara	12 —
6. Árpaliszt zsákkal	4 80
„ „ zsáknélkül	4 40

A buza- és rozs-készitmények eladása netto 150 bécsi fonttal, az árpakása netto 100 bécsi fonttal — ingyen zsákba pakolva — történik.

A. B. és C. dara 50 bécsi fontos ingyen zsákokban is kapható.

Simaőrlés mázsánként . — 70

Darálás „ „ — 35

Debreczen, 1871. oct. 16.

Eladó ház.

A nagycsapóutczán Debreczenben, a 305-dik szám alatti ház 2 nyilas házután való földjével örökáron eladó.

Értekezhetni az ugyanott lakó tulajdonossal. 516 2—3

VERES LÁSZLÓ

Arany, ezüst müves és ékszerész Debreczenben

Ajánlja ujonnan berendezett, arany, ezüst és ékszer üzleti a legjutányosabb ár mellett.

Ugyszinte ajándékul alkalmas tárgyak nagy választékban kaphatók. — Ugyszintén minden ócska arany- és ezüstféléket a lehető legmagasabb árban megveszek és becserélek.

Különösen figyelmébe ajánlom az uraságoknak következő czikkeimet: **Arany gyürük**: 18 karátos aranyból, 3, 4. 5, 6, 7, 8, 9, 10 frttól egész 100 ftig. **Legujabb divatszerinti függők**: 18 karátos aranyból 2—20 frig. **Igen szép Broche garniturák**: 16. 17, 18, 19, 20, 24. 26, 28, 30, 40 ftig. **Karikek**: 18 karátos aranyból, 10, 15, 17, 20, 30, 35, 40, 45, 50, 60—65 ftig. **Női nyakékek**: igen diszes alakokban, 15. 16. 18, 20—30 ftig. **Medaillonok**: 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13 frtig. **Férfi óralánczok**: 13 próbás ezüstből. 3. 4. 5. 6, 7, 8, 9 frtig. 18 karátos aranyból 20, 30, 35, 40, 50, 60 frtig. **Női brochetük**: 7. 8. 9. 10, 11, 12, 13, 14, 15 frtig. **Férfi inggombok**: párja 4, 5, 6, 7, 8 frtig. **Arany keresztek**, 18 karátos aranyból, 2 frt. 50 krról 3, 4, 5, 6 forintig.

Továbbá, minden itt elő nem sorolt czikkekkel, ugy helyben, mint vidékre, megrendelés utján, jutányos árért szolgálandok, — s mint szintén mindenféle **ékszerek javitását** és **tisztitását** a legrövidebb idő alatt teljesitem.

Uzlet-helyiségem főpiacz, **Szikszay József** ur házában **Rickl József** ur füszerkereskedésével átellenben. 428 14=20

Faszén árulás.

Kitünő minőségü bükkfaszén, valamint kovácsmühelybe használható kőszén, kályhafütő kőszén kisebb és nagyobb mennyiségben kapható a nagyujutczai szegleten a Kollner-féle ház pinczéjében a vasáros bolt végében. 526 3—3

Bükfaszén 1 véka 50 kr.
kovácskőszén 1 mázsa 1 ft. 30 k.
kályhaszén 1 „ 80 kr.

Első rendő kőszén

Kapható 1 mázsától feljebb nagyobb mennyiségig igen jutányos ár mellett

Kacsó Ferencz

füszer, festék és anyag kereskedésében Debreczen, Czeglédutcza takarék-pénptár épület.

Ugyanott füszeráruk; kész törött festékek, gépfaolaj, bármily mennyiségben állanak a közönség rendelkezésére. 519 2—18

Debreczen, 1871. Nyomatott Telegdi L. betüivel.